

Zpravodaj Československého sdružení uživatelů TeXu

Petr Olšák

Úvodníček

Zpravodaj Československého sdružení uživatelů TeXu, Vol. 13 (2003), No. 2, 57–58

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/149921>

Terms of use:

© Československé sdružení uživatelů TeXu, 2003

Institute of Mathematics of the Czech Academy of Sciences provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This document has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://dml.cz>

Stojím před nevděčným úkolem – napsat úvodní slovo ke dvěma článkům, které jsou shodou okolností moje. Možná by za takové situace bylo na místě, kdyby úvodník napsal někdo jiný. Nikdo jiný se ale nenašel, takže věci asi zůstanou v zaběhaných kolejích.

Rozsáhlejší článek v tomto čísle Zpravodaje vlastně není tak úplně článkem. Je to dokumentace k CST_{TeX}u, kterou jsem nabídl redakční radě ke zveřejnění v časopise už skoro před rokem. Kromě toho je text součástí veřejně přístupné dokumentace k CST_{TeX}u. Redakční rada akceptovala tento nezvyklý postup (kdy už existující text z Internetu je doslova převeden do sazby Zpravodaje) asi proto, že CST_{TeX} je hojně používán mezi českými a slovenskými uživateli T_{Ex}u a jeho historie je spojena s významnou podporou ze strany CSTUGu. Však se k více než desetiletému vývoji tohoto balíčku v textu často vracím, vizte sekce s názvy „Historie a budoucnost CSfontů, CSplainu, CSiAT_{TeX}u“.

K napsání tak rozsáhlého textu mě motivovala skutečnost, že se na diskusních listech často opakují docela základní otázky na principy fungování CST_{TeX}u. Nebaví mě pořád dokola číst například dotazy na to, proč někdy v Acroreaderu jsou vidět roztřesená písmenka. Věřím, že tento text, a hlavně jeho publikování ve Zpravodaji, pomůže uvést věci na pravou míru a sníží počet takových dotazů.

Dokumentaci k CST_{TeX}u jsem napsal v létě roku 2002 ještě před povodněmi. Větší část práce jsem udělal na chalupě či takovém „polostatku“ u tchána v Hněvanicích. Tam jsem si od vepře, slepic, krůt, králíků a dalších zemědělských vymožeností chodil často odpočinout k notebooku. Mám na tu práci jednu vzpomínku. Notebook, ačkoli ještě v záruce, začal zlobit. Přesněji jeho klávesnice. Písmeno S člověk zmáčkl jednou a náhodně se v editoru objevilo jednou, ale častěji dvakrát. Tímto způsobem jssem napssal většinu textu z manuálu o CST_{TeX}u. Nessmírně mě to iritovalo a velmi obtížné jssem se ssoustředil na to, co vlastně píšu. Doufám, že to zas není tak moc znát a že se mi podařilo metodou „najdi a nahrad“ všechna dvojitá S odstranit.

Když už mluvím o té záruce k notebooku, byl jsem po příjezdu do Prahy, kde jsem se zdržel jen dva dny, velmi mile překvapen. Zavolał jsem na servis, nadiktoval jím sériové číslo z bríška toho notebooku a oni řekli: ano, máte na to záruku takovou a takovou, zítra k Vám přijede technik a klávesnici na místě vymění. Neúčtujeme nic. A tak se taky stalo. Po předchozích zkušenostech s reklamací PCMCIA modemu u jiné firmy, kdy po dlouhém dohadování telefonem přijel nakonec naprosto nekompetentní řidič, kterému nemělo smysl záadu předvádět, odvezl si PCMCIA kartu, pak nad ní měsíc bádali a kdybychom se neozvali,

bádali by dále, nakonec zjistili, že na ní nemohou najít nic špatného, nicméně s tím konkrétním notebookem nešla, kdy si dovolili poslat účet za práci technika v naprosto nehorázné sumě, jako že technik vyndal PCMCIA kartu z notebooku a trvalo mu to hodinu, přijel a odjel, kdy jsem se velmi rozčilil a zakázal jsem tuto fakturu naší škole proplatit neboť se jednalo o záruční servis, kdy jsem jim hrozil přezkoumáním případu u České obchodní inspekce, kdy vyměkli až po delším urgování a až zjistili, že ze mě ty peníze nedostanou, tak jsem byl tou *druhou* firmou s výměnou klávesnice velmi příjemně překvapen. Přejí čtenářům Zpravodaje a uživatelům počítačů jen taková příjemná překvapení od těch *druhých* firem.

Ale zpět k $\text{\TeX}$ u: na Internetu se objevil velice zajímavý projekt. Na stránkách <http://www.tug.org/texshowcase/> se pan Gerben Wierda rozhodl nashromáždit ve formě ukázek dokumentů argumenty, v čem je $\text{\TeX}$ a přidružený software jedinečný a proč jej tedy má smysl použít. Stránku můžete rozšířit i Vy svým příspěvkem. Doporučuji stránku ke shlédnutí. Já jsem přispěl ukázkou fontů *slabikar*. Ukázka je založena na schopnosti $\text{\TeX}$ u pracovat se zobecněnými ligaturami.

Před dvěma měsíci jsem poskytl rozhovor o $\text{\TeX}$ u pro časopis Print & Publishing. Protože mé odpovědi nebyly úplně souvislé (nebo možná laické veřejnosti nebyly srozumitelné), rozhodl se to redaktor přebásnit ve volné vypravování o $\text{\TeX}$ u. Dá se říci, že se mu to celkem povedlo. Výsledek našeho oboustranného snažení najdete v čísle 2/2003 na stranách 60 a 61. Myslím si, že čtenáři tohoto časopisu zabývajícího se tiskovými technologiemi většinou o $\text{\TeX}$ u mnoho neví, ale měli by vědět. Je tedy velice přínosné, že tento časopis nechal $\text{\TeX}$ u a CSTUGu aspoň takový prostor. Já osobně se budu muset nad sebou zamyslet, jak lépe formulovat myšlenky, aby nahrávka mého mluveného projevu při rozhovoru nepůsobila tak zmateně. Co kdyby náhodou se objevila možnost rozhovoru ještě pro jiné médium?

Pan Wagner napsal další dva články (o tabulkách s proměnnou šířkou linek a o archivové montáži) do Zpravodaje. Bohužel se do tohoto čísla nevešly. Redakční rada rozhodla, že články přesune, takže se na ně můžete těšit v příštím čísle Zpravodaje. Toto další číslo ovšem ještě zdaleka není naplněno, takže vyzývám všechny čtenáře, pokud chtějí ovlivnit svůj časopis, zasílejte příspěvky na adresu redakce. Věřím, že další čísla už budou, co se množství autorů týče, výrazně pestřejší než toto.

Tento úvodník píšu v období příprav na konferenci Euro $\text{\TeX}$ 2003 při náročném hledání optimálního dopravního spojení do francouzského Brestu. V příštím čísle jistě přineseme zprávu o tom, jak to tam probíhalo.

Krásně si užijte letošní léto a na podzim na shledanou!

5. 6. 2003

